

SULEQATIGIISSITSUT
SAMARBEJDSPARTIET

EM 2018/218
Tillie Martinussen

Uunga siunnersuut: Kalaallit Nunaata Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Siunnersuisoqatigiit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. xx, xx. xxx 2018-imeersoq

(Peqqissutsimut Ilimatusarnermullu Naalakkersuisoq)

Siullermeerneqarnera

Inuit pisinnaatitaaffiit pillugit siunnersuisoqatigiit ukiuni makkunani suliassarpassuaqarput. Nunarsuarmioqatigiit isumaqatigiissutigaaq inuit pisinnaatitaaffii ukiuni makkunani akiorneqartut sualummik naalagaaffiit internettimik nutarterisimannginnerat pissutaaluni, sorsunneq, inuit nuttarnerat kiisalu qarasaasiakkut sorsunnerit aamma qarasaasiakkut pinerlunnerit pissutaallutik. Taava tamanna nunatsinnut qanoq isumaqarpa?

Nunat ataasiakkaat Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit instittuttii Naalagaaffiit Peqatigiit nunarsuarmi anguniagaanut ilanngunniupput aamma taamaattumik nunarsuaq tamakkerlugu pitsanngorsarneqarnikuupput. Allatut oqaatigalugu; pimoorunneqarpoq nunarsuarmi tamarmik inuit pisinnaatitaaffeqarnissaat. Tamatuma kinguneranik naapertuuttumik eqqartuussisoqartassaaq aamma oqaatsit, suaassuseq, sumiuussuseq, atoqatigeriaaseqarneq, timikkut tarnikkullu il.il. tunngavigalugit immikkoortitsisoqartassanngilaq. Aamma nunani tamalaani Inuit Pisinnaatitaaffii pillugit Instituttit arlaannaannulluunniit attuumassuteqannginnissaminut pisinnaatitaaffeqassapput kisianni naalagaaffimmik suli taperneqarsinnaallutik, aningaasassaaleqinerat neqitaralugu ipitinneqannginniassammata.

Kisianni unneqarittariaqarpugut: 912.000 koruunit imatorsuaq kinguneqarsinnaanngillat kisianni taakuupput Inuit Pisinnaatitaaffiinut immikkoortinneqarnikuusut Aningaasanut Inatsit aqqutigalugu.

Ukiuni siuliini 892.000 koruunit immikkoortinneqartarnikuupput ukiumut.

Anguniakkat siunertallu sullivimmi tassani piviusunngortinneqarsinnaanngillat sulisoq ataasiinnaq allaffimmi sulisoralugu aamma taassumap nammineq inissani nassaariniartussaammagu. Taamaattumik tupinnanngilaq sulisut paarlakaajaatikujummata soorlu Naalakkersuisut namminneq saqqummiussaminni oqarnerattut.

Piujuaannartitsinissamut anguniakkat nutaat inuit pisinnaatitaaffiinut atatinneqartut naqissuserpaat suleqatigiinnissaq pisariaqratoq, nunarsuarmi tamarmik sulisartut atugaat isiginiarneqarnerussasut kiisalu pisinnaatitaaffiit tunngaviusut arlallit, suliarineqarsimasut nunarsuaq pillugu kisianni aamma inuit tassani najugaqartut ilanngullugit. Pineqarput pitsaasumik ilinniarsinnaatitaaneq, imeq eqqiluitsoq aamma perusersartarfiit, eqqisseqatigiinnissamut suleqatigiinnissaq minnerunngitsumillu suliniutit arlallit paasinarluartariaqartut aammali minnerunngitsumik nunani illersuisuni piviusunngortitsinissaq.

Pisariaqarpoq inuit pisinnaatitaaffiinut immikkoortortaqaqarfeqarnissaq nukittuumik, eqqarsaatigalugit avataaniik suliarortut, aningaasaliissutit eqqartortillugit, immikkoortitaannginnissaq eqqartortilugu aamma nunatsinni kiisalu Issittumi piujuaannartitsineq tunngavigalugu ineriartortitsinissaq eqqarsaatigalugu.

SULEQATIGIISITSUT
SAMARBEJDSPARTIET

Maannamut naleqqiullugu Inuit Pisinnaatitaaffiunut immikkoortortaqrarfiup pimoorunnissaa siunnersuutit aningaasaliinerinnaangilaq - aammali qularnaartariaqarparput siussuertoqarnissarput nipituuliorsinnaasunik pisinnaatitaaffinnik unioqqutitsisimatilluta.

Nunatut tamanna qjaruttariaqarparput isumagalugulu tapersersuinerunissaq ullumimut naleqqiullugu.

Siunnersuutigissavarput inatsisit naleqqussaannassanngikkigit aammali allattoqarfik atorfiit eqqarsaatigalugit nukittorsassagipput - pisinnaatitaaffiit inuillu pisinnaatitaaffii ilumoorluta illersorutsigit; Allatseqarfiup inatsisitigit ikorfartorneqartarnissaa, pisariaqartillugu eqqunngitsunik tikkuasaqullugu aamma inuit pisinnaatitaaffii pillugit inatsit akuerineqareersoq piujuaannartitsinissarlu eqqarsaatigalugit. Inuit Pisinnaatitaaffiunut sulliviit nunarsuarmiittut ukiuni makkunani isiginiarpaat sulliviit inuit pisinnaatitaaffiinnut sunniisarnerit aamma inatsisiliortunut aalajangiisartunullu pitsaasumik isumasarsititsilluartassagualarput Siunnersuisoqatigeeqartuugutta nukittorsakkamik isumasioqatigisinnaasatsinnik aningaasaliissatilluta aamma nunanit allanit taarsigassarsissatilluta kiisalu aatsitassarsiussatilluta il.il. siunertaralugu inuutissarsiorterup nukittorsarnissaa aamma isaatitsissutigisinnaasatta amerlanerunissaat.

Naalagaaffiit Peqatigiit Meeqqat pillugit isumaqatigiissutaat aamma Naalagaaffiit Peqatigiit innarluutilli pillugit isumaqatigiissutaat kiisalu qulaanut tunngatillugu immikkoortitsinnginnissamut immikkut ilisimasalinnik peqalernissaq ammaanqarsinnaavoq, meeqqat innarluutillillu illersuisui ulluinnarni sulinerminni siunnersorneqarsinnaaqullugit aamma inuit tamarmik pisinnaatitaaffiisa ataavartumik illersorneqarnissaat qularnaarumallugu ulluinnarsiutinngortinniarlugulu.

Qulaani taaneqartunut tunngatillugu sinniisuutitaqanngillat suliassaqarluareeramik kisianni paarlattuanik suleqataasariaqaraluarput siunnersuisoqatigiinni annertusisani, immikkut ilisimasaqarlutik - taamaasillutillu sulliviit suleqatigalugit nalunaarusiorsinnaallutik paasisstissanillu katersisinnaallutiki taannaannarlu suliaralugu kiisalu anguniakkat allat inatsimmi nukittorsakkami taaneqartut. Kisianni immikkoortut tamarmik piviusunngortinneqarsinnaanngillat 912.000 koruunit atorlugit. Ajoraluartumik.

Aamma sanngiiffipput nukittorsarsinnaalissagualarparput; atortussanngortillugit malillugillu isumaqatigiissutit akuerisagut atsioqataaffigisimasagullu. Ullumikkutut ingerlangallartilluta Parisimi isumaqatigiissummi tunngaviit malissinnaanngilagut aamma inuiaqatigiittut pisariaqartippagut ilisimasat piginnaanerillu kiisalu nukittuffiit siunnersuisoqatigiit taamaattut tunniussinnaasat inatsisiliortunik suleqateqarlutik.

Allatut oqaatigalugu pisariaqartippagut inuiaqatigiit pitsaasut angusassamillu toraagallit aamma suleriaatsit nukittorsakkat taamatullu siunnersuutit nukittorsakkat qanoq iliorluta pitsanngorsaasinnaanissatsinnut piviusunngortillugulu inatsit pitsaasoq nunatsinni, inuit pisinnaatitaaffii eqqarsaatigalugit.

Siunnersuisoqatigiit taamaattut nukittorsakkat aamma tikkuarsinnaassavaat innersuussinnaallugillu aaqqiissutaasinnaasut nunami pissutsinut kulturimullu ilisimasaqarlutik, taamaaliorluta isumasioqateqarsinnaaqulluta aaqqiissutissalli suliarisarlugit kulturerput ataqqillugu, nunarput aamma - nunarsuarmiunut allanut naleqqiulluta - inui ikittunnguit tunngavigalugit.

Allatut oqaatigalugu nunarsuup sinnerani ilisimasat piginnaanerillu pisinnaalissavagut aamma nunarsuup sinnerani nunat inuit pisinnaatitaaffiunut tunniusimallutik ataqqinnittut isumasioqatigisinnaalissavagut suleqatigalugillu. Ilisimasat paarilluartariaqarparput nunarpullu sanarfillugu.

**SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET**

Naatsumik oqaatigalugu; inatsit piviusunngortinneqarsimangikkallartillugu aamma inuit pisinnaatitaaffii inuit naalliuttut misigisartagaat naapertorlugi tukiorpassuarni sanarfineqarsimasut pillugit ilisimasariaqakkagut pisigimangikkallartillugit taava kukkulluta inatsisilioriaannaavugut ilisimasallit qulaallugit. Nunat pimoorussusit patajaatsullu kissaatigaat paasiuminartunik suleqateqarnissartik, pisinnaatitaaffiit taamatullu inatsisit siunnersuutillu piviusunngortinnissaannut kiisalu nunami innuttaasut nukittuunik oqaaseqartartoqarnissaat.

Taamatut oqaaseqarluta siunnersuutip ataatsimiititaliami susassaqtumi suliareqqullugu ingerlateqqipparput. Ilinniarsimasut susassallit innersuussuteqareerpata Aningaasaqarnermut Akileraartarnermullu Ataatsimiititaliaq suleqataatinneqalissaaq, annerusumik aningaasalersueriaaseqarnissaaq pillugu.